

УДК 159.9

Корбак О. - ст. гр. БПм-51

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя

ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОЯВІВ ПТСР В УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

Науковий керівник: к. психол. н., доцент Періг І. М.

Korbak O.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

RESEARCH OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL MANIFESTATIONS OF PTSD IN COBBATANTS

Supervisor: Ph.D.(Psychology), as. professor I. Perig

Ключові слова: ПТСР, травматичний стрес.

Keywords: PTSD, traumatic stress.

На сьогоднішній день дослідження проблем посттравматичного стресового розладу (ПТСР) стає все більш актуальним не лише в медичному, але і в соціально-психологічному аспекті. Це пов'язано, перш за все, з масштабом розгортання та дією впливу збройного конфлікту і локальної війни на території України. Як і будь-який конфлікт або критична ситуація, збройні конфлікти не проходять без ускладнень, які не закінчуються з припиненням конфлікту або виходом з нього. Це і обумовлює вивчення психологічного стану та особливостей прояву ПТСР у людей, які пройшли через збройні конфлікти, з метою їх реадaptaції до мирних умов життя, збереження здоров'я і працездатності. ПТСР у військовослужбовців виникає, як правило, після впливу травмуючих на психіку умов бойових обставин і, більше того, може проявитись через певний проміжок часу. .

Дослідження воєнного стресу (В.Г. Василевський, А.Б. Довгополюк, Г.О. Растовцев, Т.Б. Дмитрієва, Е.М. Єпачинцева, С.В. Литвинцев, Є.В. Снедков, Г.М. Тимченко, Г.А. Фастовцев, О.М. Харитонов та інші.) показали, що бойові ПТСР більш різноманітні і часто бувають більш тривалими, ніж ПТСР мирного часу через кумульовані (накопичені) в душі, в пам'яті, багаторазово пережиті жахи війни, фізичне і психічне перенапруження, горе втрат, співпереживання з пораненими.

У військових, які брали участь у бойових діях, з часом виділяються наступні основні симптоми посттравматичних стресових порушень: 1) надпильний; 2) перебільшене реагування; 3) притупленість емоцій; 4) агресивність; 5) порушення пам'яті та концентрації уваги; 6) депресія; 7) загальна тривожність; 8) напади люті; 9) зловживання наркотичними і лікарськими речовинами. 10) непрохані спогади; 11) галюцинаційні переживання. 12) проблеми зі сном; 13) думки про самогубство. 14) «вина вижившого» - почуття провини через те, коли людина вижила у важких випробуваннях, які забрали життя інших.

Таким чином, актуальність порушеної теми визначається соціальною ситуацією, що складається в суспільстві і гострою потребою учасників бойових дій у наданні першої психологічної допомоги, соціального захисту, соціально-психологічній реабілітації та підтримки для повноцінної життєдіяльності надалі.